

13. 10. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novelizace přestupkového práva stručně a přehledně

Dne 1. července tohoto roku nabyly účinnosti dva podstatné zákony v oblasti přestupkového práva. Tím rozsáhlejším je zákon č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „Přestupkový zákon“), tím druhým pak zákon č. [251/2016](#) Sb., o některých přestupcích. Níže přehledně shrneme, k jakým zásadním změnám dochází a na co bychom nově měli brát zřetel, pokud se setkáme s problematikou přestupkového práva.

Terminologie

Jednou z významných změn je fakt, že je nyní pod termínem „přestupek“ v § 5 Přestupkového zákona zahrnut i správní delikt spáchaný právnickou osobou. Z toho tedy vyplývá, že pachatelem přestupku mohou být mimo jiné také obchodní korporace.

Další podstatnou novinkou je, že byla vytvořena zákonná definice pachatele. Ustanovení § 13 odst. 4 Přestupkového zákona nově označuje jako pachatele přestupku také osobu organizátora (zosnování a řízení spáchání přestupku), návodce (návod druhé osoby ke spáchání přestupku) a pomocníka (umožnění či usnadnění spáchání přestupku). Pachatelem též nově za stanovených podmínek může být i opatrovník či zákonný zástupce fyzické osoby. Zavádí se nové případy vyloučení protiprávnosti jednání, kterými jsou za stanovených podmínek například svolení k přestupku ze strany poškozeného, přípustné riziko a oprávněné použití zbraně.

Změnou terminologie jsou dotčeny rovněž sankce, které se nově nazývají správními tresty. Těmi mohou být napomenutí, pokuty, zákazy činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty a nově též i zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Promlčecí doba

Novelizace přestupkového práva zavádí dále dvojí délku promlčecí doby spáchaných přestupků, která se bude určovat dle závažnosti spáchaného přestupku. Standardní promlčecí doba činí jeden rok. Bude-li spáchán přestupek, který je možno sankcionovat pokutou, jejíž horní hranice zákonné sazby je alespoň 100.000 Kč, pak promlčecí doba činí tři roky. Tato doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku.

Příkazový systém a narovnání

Přestupkový zákon opouští původní pojetí blokového řízení a zavádí ukládání napomenutí a pokut formou příkazu na místě. Je-li příkazem na místě ukládána pokuta nebo peněžitá záruka, jedná se o příkazový blok. Podmínkami pro uplatnění příkazu na místě je, že obviněný souhlasí se zjištěným stavem věci a právní kvalifikací věci, uložením pokuty, jakož i její výší a konečně s vydáním příkazového bloku. Takto lze uložit pokutu až do výše 10.000 Kč u zletilé osoby a až do výše 2.500 Kč u osoby mladistvé, za předpokladu, že není podnikající fyzickou osobou. Podpisem příkazového bloku obviněným tento nabývá právní moci a vykonatelnosti.

Nově je také zavedena možnost řešit spáchaný přestupek formou narovnání mezi pachatelem a poškozeným. Podmínkou je absence rozporu s veřejným zájmem, přiznání obviněného, úhrada škody nebo bezdůvodného obohacení poškozenému a zároveň složení peněžní částky určené k veřejně prospěšným účelům obviněným na účet správního orgánu.

Stanovení výše správního trestu

Při určení druhu a výměry správního trestu se obdobně jako v trestním řízení přihlíží mimo jiné též k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Přestupkový zákon mezi polehčující okolnosti řadí spáchání přestupku pod vlivem hrozby nebo nátlaku, napomáhání při objasňování nebo odstranění následků přestupku, či spáchání přestupku ve věku blízkém věku mladistvých. Naopak mezi přitěžující okolnosti se řadí zneužití něčí bezbrannosti, podřízenosti nebo závislosti na jiné osobě, spáchání více přestupků či jednoho opakovaně, zneužití svého zaměstnání, postavení či funkce, případně spáchání přestupku vůči dětem, těhotné ženě, či zdravotně slabé osobě.

Závěr

Nová právní úprava reaguje na nové trendy v oblasti přestupků. Mezi nejzásadnější změny patří úprava a sjednocení terminologie jednotlivých institutů, zejména pak nahrazení původního pojetí blokového řízení příkazovým systémem. Dále došlo k úpravě promlčecí doby v závislosti na sazbě pokuty, byla zavedena možnost řešení přestupku prostřednictvím narovnání a částečná úprava polehčujících a přitěžujících okolností při stanovování výše trestu. Pachatelem přestupku mohou být nově také obchodní korporace.

Vojtěch Štástka,

právní asistent

Tel.: +420 211 222 253

e-mail: vojtech.stastka @samak.cz

[SAMAK právo & daně](#)

Purkyňova 2

110 00 Praha 1

Tel.: +420 211 222 244

e-mail: info@samak.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)